

I gode hænder hos

AALBORG UNIVERSITETSHOSPITAL

KLINISK MIKROBIOLOGISK AFDELING

Praktiske oplysninger vedrørende diagnostik

Indhold

Beliggenhed.....	1
Henvendelser	2
Prøvetyper	3
Rekvirering af prøver, Klinisk Mikrobiologisk Afdeling	4
Opbevaring af prøver	4
Emballering	5
Indlevering og forsendelse af prøver	6
Svarafgivelse	9
Afvisning af prøver	11
Præanalytisk usikkerhed	11
Efterbestilling	11

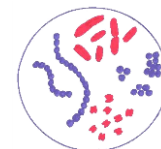
Beliggenhed

Klinisk Mikrobiologisk afdeling (KMA)
Aalborg Universitetshospital
Hobrovej 18-22
9000 Aalborg

[Klinisk Mikrobiologisk Afdelings hjemmeside](#)

Hvordan finder du os:

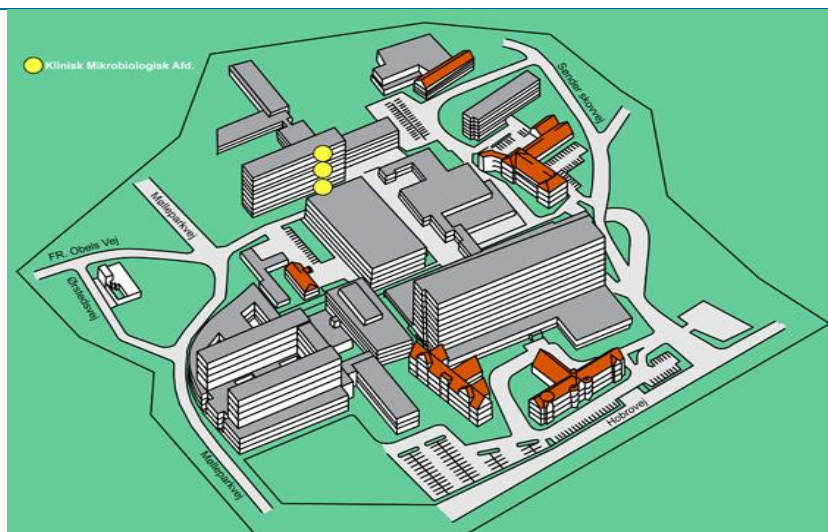
Klinisk Mikrobiologisk afsnit er beliggende Mølleparkvej 10, bygning 25, indgang 1 på 5., 6. og 7. sal. Al henvendelse foregår i receptionen på 6. sal

I gode hænder hos

AALBORG UNIVERSITETSHOSPITAL

KLINISK MIKROBIOLOGISK AFDELING

Infektionshygiejnisk Afsnit (IH) er beliggende Hobrovej 42A, 9000 Aalborg

Henvendelser

Åbningstider

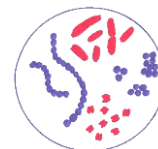
Mikrobiologisk afsnit:

Hverdage 8.00 - 15.00

Lørdage 8.00 - 14.00

Søn- og helligdage 8.00 - 14.00

Henvendelse vedr. prøvesvar mm. på telefon nr. 9766 5400

Specialet kan i øvrigt kontaktes via Informationen, Aalborg Universitetshospital, telefon nr. 9766 0000

Infektionshygiejnisk afsnit:

Rådgivning vedrørende infektionsprofylakse varetages af Infektionshygiejnisk afsnit

Alle hverdage 7.30 - 15.00

Henvendelse på telefon nr. 9766 5000

Kontakt vedrørende akutte prøver (se definition under "Prøvetyper")

Hverdage	08:00 - 16:00	Vagthavende læge tlf. 97665457
	16:00 - 20:00	Vagthavende læge tlf. 41785840
	20:00 - 8:00 *	Vagthavende bioanalytiker via Informationen Aalborg Universitetshospital, tlf. 9766 0000

Weekend	08:00 - 09:00	KMA kontaktes på tlf. 97665400
	09:00 - 16:00	Vagthavende læge tlf. 97665457
	16:00 - 20:00	Vagthavende læge tlf. 41785840
	20:00 - 08:00 *	Vagthavende bioanalytiker via Informationen Aalborg Universitetshospital, tlf. 9766 0000

* Rådgivning vedrørende akut mikrobiologisk diagnostik og behandling. Det forventes at problemstillingen er forsøgt afklaret på speciallægeniveau i egen afdeling inden kontakt til Klinisk Mikrobiologisk afdeling.

De mikrobiologiske læger har i vagten ikke adgang til at slå prøvesvar op.

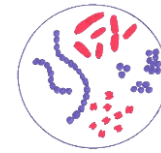
Prøvetyper

Der kan bestilles følgende rutineanalyser:

[Undersøgelser Klinisk Mikrobiologisk Afdeling - Almen Praksis og Speciallægepraksis](#)

[Undersøgelser Klinisk Mikrobiologisk Afdeling - Hospital](#)

Svartider fremgår under de enkelte analyser i Laboratorievejledningen.

Akutte analyser udenfor åbningstiden omfatter:

- Malariaundersøgelse (kun patienter hjemkommet fra *P. falciparum* malariaområde inden for de sidste 3 mdr.)
- Purulente spinalvæsker
- Vævsmikroskopi fra nekrotiserende fasciitis og gasgangræn
- Vævsmikroskopi fra nekrotiserende pancreatitis, hvor positiv mikroskopi anvendes som akut operationsindikation.

Rekvirering af prøver, Klinisk Mikrobiologisk Afdeling

Prøverne rekvireres elektronisk via WWBakt, WebReq eller Labka

Elektronisk rekvisition skal udfyldes med:

- CPR-nummer
- Ønsket analyse
- Prompt spørgsmål der skal besvares for at sende rekvisitionen
- Evt. informationsspørgsmål besvares
- PTB-blanket udskrives
- Stregkode labels fra PTB-blanket (mærket "A" på billede) påføres prøveglasset (placeres på langs af glasset)

Nødprocedure:

Ved manglende adgang til IT kan en PTB-blanket udfyldes i hånden jf. [denne vejledning](#).

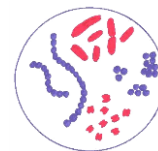
Hjælp til rekvirering:

[Vejledning til rekvirering i WWBakt](#)

[Vejledning til prøvetagning via WebReq i Lægepraksis Region Nordjylland](#)

Opbevaring af prøver

Prøverne opbevares som beskrevet under de enkelte analyser.

Generelt gælder dog, at bloddykningsflasker samt prøver til undersøgelse for hudsvampe (dermatofytter) opbevares ved stuetemperatur, andre prøver i køleskab ved 4 °C.

Emballering

Transport af prøvematerialer til Klinisk Mikrobiologisk afdeling skal ske i henhold til reglerne for transport af farligt gods (ADR 2011 pakkeinstruks 650).

Reglerne indebærer:

- Kuverter, kasser og forsendelsesæsker skal være mærket med "Biologisk stof, Kategori B"
- Prøverne skal opbevares/transporteres i både primær beholder (prøverør) og sekundær beholder (f.eks. skumindsats)
- Sekundærbeholderen skal indeholde et sugende materiale, og den skal være tæt (evt. placeret i en plastikpose)
- Inden transport placeres det hele i yderemballagen, som skal sikre mod slag

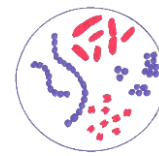
Fra praksis:

Forsendelsen foregår i støddabsorberende forsendelsesæsker (varenr. 290120) påsat etiket til Klinisk Mikrobiologisk Afdeling (varenr. 000 394).

Derudover kan der til forsendelse af prøver til undersøgelse for Tarmpatogene bakterier og parasitter (fæces laboratoriet) anvendes portofrigjorte prøvekuverter (varenr. 099 401).

Til øvrige prøver der ikke kan sendes i forsendelsesæsker, anvendes kuverter der er påstemplet " IKKE portofrigjort" (varenr. 099404) påsat en etiket til Klinisk Mikrobiologi (varenr. 000394).

Fra hospitaler:

Forsendelse foregår i en grå transportkasse, der er placeret i køleskabene på de forskellige opsamlingssteder. I kassen, der er foret med en plastikpose, er der en skumindsats, hvori prøverøret placeres (uden transportcontainer). Under skumindsatsen ligger der et sugende materiale. Inden transport lukkes posen og kassen påsættes låg.

Indlevering og forsendelse af prøver

Alle prøver kan indleveres på 6. sal, bygning 25 ([se åbningstider](#))

Almen praksis:

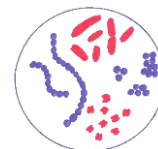
Indsendelsen kan foregå via Regionens henteordning eller prøver kan indsendes med post. Sendes prøver med post, og der ønskes dag til dag levering, skal kuverten sendes som pakke og afleveres på posthus (kun muligt mandag - torsdag).

Hospitaler:

Forsendelse er arrangeret på forskellig vis på de respektive hospitaler i Regionen. Opsamlingsstederne er udvalgt af de enkelte hospitaler og afhentnings- og modtagelsestidspunkter fremgår af skemaer på følgende sider:

Hverdage

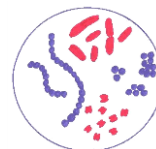
Hospital	Tidspunkt for afhentning i prøveindleveringsrum	Tidspunkt for modtagelse i KMA
Aalborg UH og Medicinerhuset	07.00	07.45

Rum 8001 (bagved elevator i højhuset)		
Rengøringsrum ved elevator i Medicinerhuset		
	08.30	08.45
	10.00	10.30
	11.45	12.00
	12.30	12.50
	14.00	14.20
Aalborg UH, nord	08.00	08.45
	11.30	11.45
	14.15	14.30
Hjørring (Brønderslev, Frederikshavn)	11.00	12.00
Farsø	09.15	11.30
Hobro	11.00	12.00
Thy/Mors	07.00	08.30
	12.30	14.00

Lørdage

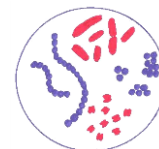
Hospital	Tidspunkt for afhentning i prøveindleveringsrum	Tidspunkt for modtagelse i KMA
Aalborg UH og Medicinerhuset	07.15	07.30

Rum 8001 (bagved elevator i højhuset) Rengøringsrum ved elevator i Medicinerhuset		
	11.00	11.15
Aalborg UH, nord	09.15	09.30
	11.30	11.45
Hjørring (Brønderslev, Frederikshavn)	11.00	12.00
Hobro og Farsø	10.00	11.45
Thy/Mors	09.00	11.00

Søn -og helligdage

Hospital	Tidspunkt for afhentning i prøveindleveringsrum	Tidspunkt for modtagelse i KMA
Aalborg UH og Medicinerhuset Rum 8001 (bagved elevator i højhuset) Rengøringsrum ved elevator i Medicinerhuset	09.15	09.30
	11.00	11.15
Aalborg UH, nord	11.00	11.45
Hjørring	11.00	12.00

(Brønderslev, Frederikshavn)		
Hobro og Farsø	10.00	11.45
Thy/Mors	09.00	11.00

Akutte prøver:

Prøverne aftales med den vagthavende KMA-læge hvis der skal foretages akut analyse. Indleveres til Informationen på Aalborg Universitetshospital, Syd udenfor KMA's åbningstidspunkt. [Se under henvisninger.](#)

Svarafgivelse

Alle praktiserende læger modtager svar via EDIFACT.

Hospitaler modtager svar via WWBakt til Clinical Suite/EPJ.

Definition af svartyper:*Foreløbigt svar*

Afgives elektronisk ved fund, som kan danne grundlag for ny eller ændret behandling, samt ved mikroskopi svar.

Bemærk: Foreløbige svar kan være inkomplette, f.eks. med hensyn til resistensbestemmelse og/eller antallet af påviste patogener. Ved større ændringer fra foreløbige til endelige svar anføres dette på det endelige prøvesvar.

Endeligt svar:

Afgives elektronisk når en prøve er færdigbehandlet.

Supplerende svar:

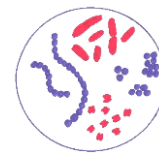
Afgives i de tilfælde, hvor identifikation har krævet længere tid i laboratoriet, eller der er foretaget supplerende undersøgelse (f.eks. efter ønske fra rekvirenten eller pga. at prøven er videresendt til referencelaboratorium).

Korrigerende svar:

Afgives når der sendes et korrigeret/ændret svar.

Telefonisk svar:

Telefonisk svar til læge eller sygeplejerske på rekvirerende afdeling eller afdeling med aktuelt behandlingsansvar. Telefoniske svar følges altid af enten foreløbigt svar eller endeligt svar med det samme eller på et senere tidspunkt.

Der afgives sædvanligvis telefonisk svar for positive fund i nedenstående prøvekategorier (kritiske prøvafund):

Bakteriologi - Positive reelle fund i nedenstående kategorier:

- Spinalvæske
- Liquor (eksterne dræn)
- Hjerneabsces
- Bloddyrkning
- Corpus vitreum
- CAPD væske
- Ledvæske
- Syrealkoholfaste stave (Fluorescensmikroskopi)
- N. meningitidis (meningokokker) i øjenpodninger

Fæces - Positive fund af nedenstående:

- VTEC (Verotoxin producerende E. coli)
- Vibrio cholerae
- Shigella dysenteriae

PCR - Positive fund af nedenstående:

- HSV (spinalvæske)
- VZV (spinalvæske)
- Enterovirus (spinalvæske)
- Legionella
- Influenza (indlagte)
- C. difficile (Binært toksin positive)

Antistof/Antigen - Positive fund af nedenstående:

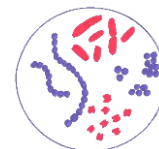
- Borrelia (positivt spinalvæske/serum index)
- Parvovirus (IgM positive hos gravide)
- Toxoplasmose (IgM positive hos gravide)
- Rubella (IgM positive hos gravide)
- Legionella urin titer (LUT)

Mykologi - Positive fund af nedenstående:

- Tinea capitis (kun børn og såfremt rekvirenten ikke er praktiserende hudlæge)
- Pneumocystis jirovecii

Parasitologi - Positive fund af nedenstående:

- Malaria
- Entamoeba histolytica

Multiresistente bakterier - Nye fund ved indlagte patienter:

- MRSA (meticillin resistente Staphylococcus aureus)
- VRE (vancomycin resistente enterokokker)
- CPO (carbapenemase producerende organismer)

Akutte vagtprøver - Efter forudgående kontakt til lægevagten i KM:

- Spinalvæsker
- Nekrotiserende fasciitis
- Nekrotiserende pankreatitis
- Ledvæsker
- Malaria

Afvisning af prøver	<p>I nedenstående tilfælde vil prøver blive afvist:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prøver modtaget uden nogen form for patientdata/identifikation • Prøver modtaget i utæt prøverør Prøver modtaget i forkert medium (f.eks. podning til dyrkning og resistens modtaget i Universal Transport Medium (UTM). Mediet indeholder antibiotika og antimykotika og vil således hæmme væksten af bakterier og gær)
Præanalytisk usikkerhed	<ul style="list-style-type: none"> • Kvaliteten af en mikrobiologisk undersøgelse afhænger af det modtagne prøvemateriale. Forskellige præanalytiske forhold, herunder selve prøvetagningen, samtidig antibiotisk behandling, forkert opbevaring, for lidt eller for meget prøvemateriale og levedygtigheden af mikroorganismer under transport, kan alle bidrage væsentligt til usikkerheden ved mikrobiologiske undersøgelser. • Der henvises til laboratorievejledningen for de enkelte undersøgelser for eventuel uddybning af usikkerheder og forbehold.
Efterbestilling	<p>Ved efterbestilling af en undersøgelse vurderes det altid om efterbestillingen er relevant i forhold til prøvens art og den kliniske problemstilling.</p>